

HAARA KAASA
TASUTA

KÄÄPA ALL

VARJUPAIKADE MTÜ TÄITSA OMA AJAKIRI

kolmas 2023 (nr 34)

SELLES NUMBRIS:

- müstilistest mustadest kassidest
- erilistest heategudest
- positiivsest nakkusest
- uutest algustest ja paljust muust

Dr STERN

Dr Stern toimetab
sinu lemmiku heaks
juba 20 aastat!

Aidata saad neid, kellest hoolid
ning kelle probleeme mõistad
www.doktorstern.ee

Toimetajalt

Hea lugeja!

Sügis on meil taaskord väga tegusalt ja toimekalt alanud. Septembris lükkasime käima heategevuskalendri projekti, oktoobris tähistasime musta kassi kuud ja november on traditsiooniks saanud seenior-koerte kuu. Kõikidest nendest toredatest algatustest saadki käesolevast ajakirja numbrist lugeda.

Juttu tuleb ka arengutest Eesti loomakaitsemaastikul ja tublidest omavalitsustest, kellest ka teised võiksid eeskuju võtta. Veel kirjutame vabatahtlike panusest ja loomulikult meie endistest hoolealustest, kes on saanud teise võimaluse ja maailma parimates kodudes uut elu nautivad!

Lisaks heidame pilgu tagasi suvele ja meenutame põnevaid sündmusi, millest suvekuudel osa võtsime.

Mõnusat lugemist!

Foto: Varjupaikade MTÜ

ANNI ANETE MÕISAMAA
Käpa All vastutav toimetaja

Käpa All on Varjupaikade MTÜ ajakiri, mis ilmub kolm korda aastas. Ajakiri levib elektrooniliselt ja piiratud koguses tasuta jagatavana paberkandjal.

Liitu uudiskirja saajatega meie kodulehel varjupaik.ee

Annetustelefonid (kuula kõne lõpuni)

900 7000 – 5 eur, **900 7110** – 10 eur, **900 7125** – 25 eur

Väljaandja Varjupaikade MTÜ, tegevjuht Anneli Matsi, tel 5386 9060

Tiraaž 1500 eksemplari

Väljaandmine toimub vabatahtlike ja sponsorite kaasabil

Põgus sissevaade

Positiivne nakkus	5
Mustad kassid	10
Üle 500 musta kassi uutes kodudes	12
5 aastat Koduotsijat	14
Varjupaikade MTÜ heategevuslik kalender	16
Pika aasta kodus	20
Eesti esimene varjupaigakoerte kokkutulek	23
Erilised aitajad	24
Üheskoos loomasõbralikuma Eesti poole	26
Miks ma tulin vabatahtlikuks?	29
Tegus suvi	31
Varjupaikade MTÜ tunnustuspreemia laureaat	33
5+ koerad ootavad kodu	36
Tere, minu uus sõber!	37
Vanade loomade tervis ja heaolu	38

Käpa All väljaandmist toetab

Your Pet, Our Passion.®

Meie infokanalid

www.varjupaik.ee

Varjupaikade MTÜ

info@varjupaik.ee

@varjupaikademy

Lugejakirju lemmikloomateemadel ootame aadressil anni.moisamaa@varjupaik.ee

Kaanel Tallinna loomade varjupaiga endine hoolealune Francesca
Kaane foto autor Agne Astel-Rankla

Vastutav toimetaja Anni Anete Mõisamaa
Toimetused Anneli Matsi, Marika Algepos, Agne Astel-Rankla
Keeletoimetajad Sigrid Sünd, Tiina Tanner
Reklaamimüük Agne Astel-Rankla
Kujundus Mandariin OÜ, www.mandariin.ee

mandariin
graafika osakond

roheline trüki

Teemu on vahva koer, kelle koduoetus on veninud väga pikaks. Ta on varjupaigas oodanud juba üle kahe aasta. Inimestega, kellega Teemu on harjunud, on ta lausa ülevoolavalt sõbralik – kuigi tegemist on juba täiskasvanud koeraga, võib ta käitumiselt olla väga lustlik ja kutsika moodi sülle pugeda. Anna armsale Teemule võimalus ja võid kindel olla, et suur sõprus pikkadeks aastateks on garanteeritud!

Foto: Varjupaikade MTÜ

Positiivne nakkkus

ehk mis toimub Eesti
loomade varjupaikadega

Eelnevalt oleme kirjutanud kohalike omavalitsuste seadusjärgsest kohustusest püüda ja pidada hulkuvaid loomi ning sellest, kui erinev on ametnike suhtumine oma kogukonda, mille loomulikuks osaks on inimeste kõrval elavad lemmikloomad. Oleme juhtinud tähelepanu ka sellele, et loomade varjupaikade pidamine peab toimuma inimeste kodude lähedal ja teise Eesti otsa ei saa loomi ära vedada. Kuigi Varjupaikade MTÜ tegutseb kuues maakonnas omavalitsuste partnerina, siis hoiame silma peal, mis toimub üle Eesti.

*Praegu saame olla juba veidi optimistlikumad, sest osa omavalitsusi on jõudnud vastavate taristute loomisega päriselt seaduse täitmiseni. Eestis toimuvast annab ülevaate **Varjupaikade MTÜ tegevjuht Anneli Matsi**.*

Tallinn tegi algust

Tallinna linn oli esimene omavalitsus Eestis, mis ehitas loomade varjupaigaks vajaminevad hooned. Need valmisid 2016. aasta suveks, mil meie ühing seal riigihanke võitmise tulemusel toimetama hakkas. Kinnistul on kaks hoonet: administratiivhoone, kus asuvad ka kasside vabapidamistoad ning teine suurem hoone, kus on koerte siseboksid koos välisosaga, kasside karantiinid ning veterinaarsete protseduuride ruumid. Õues on koerakuutidega väli-aedikud ja ladudena kasutuses olevad soojakud. Kinnistu kõrval asub veel üks piiratud ala, mille linn kohendab koertele vabalt jooksmiseks. Lisaväärtusena saab koertele pakkuda jalutuskäiku lähedal asuvasse looduslikku randu.

Edaspidistest plaanidest on teada, et linn soovib ehitada eraldi kassimaja, et kasside karantiinid ei oleks koertega ühes majas, sest kassid on väga tundlikud loomad ja eraldi hoones oleks neil vähem stressi.

Tallinna linn suhtub linnas hulkuvate loomade probleemi väga tähelepanelikult ja täidab hoolikalt seadusest tulenevat kohustust ning rohkemgi veel. Omavalitsus arendab juba olemasolevat taristut edasi, et paremini tagada loomade heaolu varjupaigas viibimise ajal.

Pärnus võtmed kätte

Pärnu varjupaiga uue hoone kohta oleme öelnud, et enne ei usu, kui võtmed on käes. Nüüd tuleb tõesti uskuda, sest septembri lõpus andis ehitaja Pärnumaa Omavalitsuse Liidule (POL) hoone üle. Hoone ehitus läks maksma 900 000 eurot ja see on ligi 700 m² suur.

Meie oleme riigihanke lepinguga POL-i koostööpartner 2024. aasta lõpuni. Aasta otsa pidime varjupaika pidama ajutistes kitsastes

oludes ehitusplatsi kõrval. Me kõik teadsime, mille nimel pingutada. Meie töötajad on väga tublid ja neil jagus jõudu, et anda ka siis loomadele parim, mis meie võimuses.

Oktoober tähendab meie jaoks tõsist katsumust, kus loomade eest hoolitsemise kõrval tuleb paralleelselt tegeleda varjupaiga ümberkolimisega, uutes oludes töö korraldamise ja kohanemisega. Teeme seda rõõmuga, sest maja on uus. Seal on oma ruumid loomadele, loomavõtjatele ja töötajatele ning lisaks abiruumid ja laod. Hoonet köetakse maaküttega ja õhuvahetuse tagab ventilatsioon. Seda kõike ei saa võrrelda eelneva olukorraga, kus pidime veeämbreid tassima erinevate soojakute vahel ja külm tuul ventileeris nii, et vähe polnud.

17 koera tarbeks on välja ehitatud siseboksid koos välisosaga ja kaks suurt jooksuaedikut, kassidele on vabapidamistoad ning karantiinid. Kassitoad ja -karantiiniruumid on tühjad ja neid POL ei sisusta. Meie soovime tagada kassidele heaolu nii karantiinis kui ka vabapidamistoas elamisel. Ühing soetas oma põhivarana karantiinitubade sisustamiseks 30 kahekambrilist roostevabast

terasest kassipuuri ja loomade pesuks mõeldud groominguvanni, sest teame, millises seisus loomad meie juurde saavad. Praeguse seisuga oleme investeerinud varjupaiga sisustamisse ligi 40 000 eurot ja ilmselgelt kulub loomade elu paremaks korraldamiseks veel raha. Vabapidamisel kasside tube aitab sisustada OÜ MiuMjau, kes on ühinguks anetanud vahvaid ronimispuid, millest on kassidel ja kassipoegadel suur rõõm. Rõõm on nii andjal kui ka saajal.

Viljandi võtab eeskuju

Viljandis hakkasid asjad liikuma sel kevadel, kui Viljandimaa omavalitsuste esindajad käisid piiri taga kogemusi omandamas ning külastasid Ljubljana kaasaegset loomade varjupaika Sloveenias.

See pidi olema maakonnas esmakordne, et tegutsetakse ühise eesmärgi nimel - ehitada kogu maakonda teenin-

dav kaasaegne loomade varjupaik. Kogu projekti juhib Viljandi linn ning omavalitsustega on kokkulepped saavutatud.

Sakala kirjutab, et projekti esialgne kogumaksumus on 1 685

000 eurot, sellest omafinantseering 575 500 eurot. Kõik omavalitsused osalevad omafinantseeringu katmises ning nende panuse suurus sõltub sellest, kui suure protsendi moodustab viljandimaalaste arvust omavalitsuse elanike arv. Hoone projekt valmib juba sel aastal ja ehitus plaanitakse valmis saada 2025. aasta kevadel.

Viljandimaa omavalitsused on leidnud ühiseid koostöövorme ka varem. Varjupaiga teenuse osutaja leidmiseks tegid kohalikud omavalitsused 2022. aastal ühishanke, sest selle raames on võimalik varjupaiga pidamise püsikulusid omavahel jagada. Iga erineva valla loomadega seotud kulutused jäävad nende endi kanda.

Narvas käisime ekskursioonil

Eelmise aasta kevadel, kui Narva linnavalitsus kuulutas välja riigihanke varjupaiga pidamiseks, oli valmis saanud ka uus hoone, kuhu loomad

Viljandis hakkasid asjad liikuma sel kevadel, kui Viljandimaa omavalitsuste esindajad käisid piiri taga kogemusi omandamas ning külastasid Ljubljana kaasaegset loomade varjupaika Sloveenias.

paigutada. Et põrsast kotis ei osteta, läksime kohapeale vaatama, millised tingimused on loomadele loodud. Tol hommikul, kui Narva kohale jõudsime, sadas vihma. Jõudsime varem ja hakkasime kohe uudistama, sest kahekorruselist hoonet ei eraldanud üldisest linnaruumist mitte miski, kuigi üsna lähedal asusid mitmekorruselised korterelamud. Iga-

tahes oleks koerte väliaedikuid saanud väljaspoolt avada iga soovija. Hoone ise oli väga kaasaegne - igal pool maast laeni aknad, kuid mitte ühtegi varikatust. Vihma eest otsisime varju tuttuuest prügimajast. Saabunud linnaametnik näitas meile hoonet ka seest - ka seal oli põhiliseks ehitusmaterjaliks klaas. Hoone tehnoruum, kus asusid kütte- ja ventilatsiooniseadmed, nägi välja nagu moodne juhti-

miskeskus - automaatikat oli palju ja kõike sai jälgida, juhtida, seadistada. Esimesel korrusel asus loomade groomingusalong, kohvikuruum, loomaaarsti tööruumid, töötajate riietusruumid,

kabinetid ja siseboksid koertele. Teisel korrusel olid suured klaasseintega toad kassidele, aga puudusid karantiiniruumid.

Nii nagu riigihanke tingimus-

test selgus, oli linnavalitsuse põhimõtte selles, et nemad annavad kasutada maja ja kasutaja võib selles majas oma loomaäri püsti panna, endale ise raha teenida ning selle kõrval siis ka mõne hulkuva looma eest hoolitseda. Varjupaikade MTÜ eesmärkidega selline lähenemine ei ühti. Tänašime ekskursiooni eest ja ootame ära, mis nelja aasta pärast toimuma hakkab, kui hankeperiood lõpeb.

Saaremaa tegutsemine näitab, et ka väiksem omavalitsus saab loomade heaks midagi ära teha. Seda enam tõstatub küsimus, kuidas üks saab, aga teine ei saa.

Kuressaare toimetab paremuse suunas

Saaremaal on omavalitsus toimetanud alalhoidlikult ja leidnud, et loomade varjupaiga võib rajada juba olemasolevasse hoonesse. Jah, ka nii saab tegutseda ning 2019. aastal hakati renoveerima linnas kasutult seisvat garaažihoonet, kus pinda üle 200 m². Igatahes sai hoone 2020. aasta alguses kasutusloa ja loomad koliti sisse. Hetkel on teada, et omavalitsus panustab hoone energiatõhusamaks muutmisse ning ees ootavad rekonstrueerimistööd: välisseinad soojustatakse ja vahetatakse katus. Asjad liiguvad, et loomadel seejärel parem oleks. Kui maja on väljast soe ja kindel, siis ehk jõutakse ka siseruumide parendamiseni. Saaremaa tegutsemine näitab, et ka väiksem omavalitsus saab loomade heaks midagi ära teha. Seda enam tõstatub küsimus, kuidas üks saab, aga teine ei saa.

Enam ei saa pügeda väiksuse või ra-

hapuuduse taha, kui on võtta sellised eeskujud. Igatahes soovime saarlastele jõudu ja jaksu.

Tartu arendab jõuliselt

Tartu linn on olnud Tallinna kõrval läbi aegade kohaliku loomade varjupaiga pidamise enim panustanud omavalitsus, koostöös varjupaiga haldajaga, kelleks on MTÜ Assisi Franciscuse Selts. Nende kodulehelt saab lugeda, et tegu on munitsipaalse varjupaiga, mis pakub varjupaiga teenust lepingute alusel ka linna ümbritsevatele kohalikele omavalitsustele. Augustis avati Tartus Raadil loomade varjupaiga uus ja moodsa administratiivhoone, kus on mugavam nii loomasoovijatel kui ka ka töötajatel-vabatahtlikel, kellel on nüüd oma ruumid. Ka klasside kaupa varjupaigas külas käivad koolilapsed ei pea enam õues külmetama, vaid nende jaoks on õppeklass. Samuti lahendati varjupaiga laomajanduse mured. Koos hoonega tegeleti krundi haljastusega ja rajati autoparkla.

Tartu Postimehest sai lugeda, et ehituslepingu maht koos käibemaksuga oli 1,6 miljonit eurot, millele lisandus projekteerimine, järelevalvekulud, haljastuse ja tehnovõrkudega ühendamise kulud. Kogu objekti kulud olid suurusjärgus 2,1 miljonit. Toetusfondidest saadi rahastust 633 000 eurot, ülejäänud osa on Tartu linna investeringud.

Varjupaiga arendamine linna poolt ei ole lõppenud, sest kohendamist ootavad koerte väliaedikud ja kassimaja.

Rakvere loomadel saab parem

Virumaa Teatajast sai lugeda, et ka Lääne-Virumaal on asjad lõpusirgel ja Rakvere külje alla jäätme keskuse kõrvale ehitatav Lääne-Virumaa kodutute loomade varjupaik peaks valmima novembri lõpuks. Ka siin on suutnud vallad koguneda ühe mütsi alla ja asja veab eest Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (VIROL). Ühiselt tegutsedes oli liidul võimalik saada toetust maakondade arengu strateegiate elluviimise toetusmeetmest. VIROL-i omaosalus on 25% ja see jagatakse kõigi maakonna omavalitsuste vahel, mille hulka

On omavalitsusi, kes ikka veel sinisilmselt ootavad, et teenusepakkuja imevael nende probleemid lahendab ehk siis ehitab või rendib nõuetele vastava hoone.

vaid loomi hakkab uus varjupaik majutama.

Septembri lõpus oli hoone juba katuse all ja oli näha, et hoones ning selle ümbruses käis tihe tegutsemine. Kulmu paneb kergitama info, et 200 m² suletud netopinnaga hoone ehitus läheb maksma ligi 800 000 eurot, hind sisaldab ka sisustuse maksumust. See teeb ruutmeetri maksumuseks üle 3600 euro, mis on hinnalt pea kolm korda kallim Pärnu varjupaiga ruutmeetri ehitismaksumusest, mis küll sisustuse hinda ei sisalda, kuid suur osa Pärnu sisustusest hangiti taaskasutuse põhimõttel.

Täiesti uudsena moodustatakse hulkuvate loomade varjupaiga haldamiseks mittetulundusühing, kuhu kuuluvad Lääne-Viru Omavalitsuste Liit ja Lääne-Viru jäätme keskus, mis mõlemad on kohalike omavalitsuste organisatsioonid. Eestis ei ole enne ükski omavalitsus varjupaiga pidamist ja loomade eest hoolitsemist enda kanda võtnud.

Lõpetuseks

2021. aastal jõustunud veterinaarseadusest ja eurodirektiividest lähtuvalt peab loomade varjupaik vastama väga paljudele nõuetele. Bioturvalisus ja taudiennetus on põhilised märksõnad kuni sinnani, et kassipojad ei ulatuks lakku seinakontakti.

On omavalitsusi, kes ikka veel sinisilmselt ootavad, et teenusepakkuja imevael nende probleemid lahendab ehk siis ehitab või rendib nõuetele vastava hoone. Mis hoone võiks küll vastata kõikidele nõuetele, kui see ei ole ehitatud spetsiaalselt loomade varjupaigaks? Nende omavalitsuste suhtumisest loeb välja, et saaks aga paberil lepingu ja siis on ju kõik korras. Ei ole!

Meie võime omalt poolt öelda, et Varjupaikade MTÜ ei hakka enam kohaliku omavalitsuse tarbeks kuskile soojakuid kokku tassima, et viimane saaks kohustuse kaelast ära. Me juba oleme teinud sellistes varjupaikades ebainimlikke pingutusi, et luua loomadele võimalikud parimad pidamistingimused - et karantiinis ja uut kodu ootavatele loomadele oleks tagatud heaolu. Ja seda pigem töötajate arvelt, kes on missioonitundest leppinud kehvemate töötingimustega. Loomade heaolu oleme saanud parendada ainult tänu meie headele ja suure südamega toetajatele. Sügav kummardus teie ees!

Meie soovime, et ka ülejäänud kohalikud omavalitsused Eestis nakatuks positiivselt ja võtaks eeskujut nendelt linnadelt-valdadelt, kes on oma kogukonna koduta loomade eest võtnud vastutuse ja nende heaks investeerinud ning ehitanud loomade varjupaigad, kus tänapäevastes tingimustes on võimalik kodu kaotanute eest hoolitseda. Ühekordne investeering paremasse tulevikku tõstab kogukonna turvalisust ja ühiskonna usaldust.

UUS

 PURINA®
GOURMET™
— ★ ★ ★ —
Gold

Proovi hõrke ja
mahlaseid tükikesi.

SUCCULENT

DELIGHTS

 PURINA

Your Pet, Our Passion.®

Mustad kassid – nõiduslikud olendid või armsad lemmikloomad

Musta kassi kuu on Varjupaikade MTÜ-s traditsiooniks saanud kampaania, mida peetakse tänavu juba kümnendat korda. Hea meel on märkida, et aina enam teadvustatakse, et looma ei tohiks valida karvavärvuse järgi ja musta või mustvalge kasukaga kass ei too endaga kaasa ebaõnne. Kampaania on aidanud koju ka mõned väga pikaajalised varjupaigaasukad, mille üle on südames hea tunne. Siiski tundub, et nii mõnedki huvilised võtavad ka praegu veel mõtlemisaja, kui valikus on mustakarvaline või musta-valgekirju lemmik. Tahaksime inimestele ikka ja veel südamele panna, et nende kassikeste iseloom on hea ja kojusaamise igatsus sama suur kui kõigil teistel olenditel ega sõltu karva värvusest – kõik nad on väärt sõbralikku suhtumist ja hella kohtlemist. Uskumustest, mis kaasnevad musta värvi kassidega, kirjutab Agne Astel-Rankla.

Miks siis ikkagi musta kassi nii eriliseks peetakse?

Kassid on ilusad ja armsad, kuigi samas ka isepäised ja sõltumatud olendid, kellega on aastasadade vältel seostatud nii ebausk kui ka mõistatuslikke uskumusi. Salapärase müstikate ja maagiast omistatakse eriti mustadele kassidele, kelle puhul on nähtud seoseid nõidade, nõiduste ja saatanlike rituaalidega. Mõned usuvad, et nad on kas nõidade tuttavad, loomakujulised deemonid, kes luuravad inimeste järele, või isegi maskeeritud nõiad. Kuigi mustade kasside kuvand oli kunagi varem positiivne, on neile kahjuks nüüdse ajastust alates paljudes maailma piirkondades jäänud negatiivne varjund.

Uskumus, et mustad kassid toovad halba õnne ja on halvad märgid, pärineb ilmselt pimedast keskajast, mil kõik mustade kasukate, sulgede või muude tunnustega loomariigi esindajad, näiteks kährikud ja varesed, symboliseerisid surma ja kadu. Nende loomade suhtes valitses tollaste inimeste seas sügavalt juurdunud hirm. Mustade kassidega seotud ebausk kujunes välja umbes 13. sajandi alguses Euroopas alanud nõiajahil ajal, mis kestis kuni Salemil nõiaeprotsessideni Massachusettsis 17. sajandil. Ebausk, et mustad kassid on saatana kehastused, muutus keskajal üldlevinuks, kui paavst Gregorius XI kirjutas dokumendi pealkirjaga „Vox in Rama” tähendus. Kuradi kummardamise teemaga tegelemine.” Selles teoses väitis ta, et saatana on sageli muutunud mustaks kassiks, et jalutada maa peal.

Vana-Kreeka legendi kohaselt püüdis armukade jumalanna Hera takistada oma abikaasa Zeusi ja tema armukese poja Heraklese sündi. Tema plaan nurjus teenija Galinthiasse sekkumise tõttu ja oma vihas muutis Hera Galinthiasse mustaks kassiks, et karistada teda emanda võimule vastuhakkamise pärast. Kui Kreeka surma- ja nõidusejumalanna Hekate saadeti allmaailma, halastas ta mustaks kassiks muudetud Galinthiassele ja võttis ta preestrinnana oma tiiva all.

Põhjamaade mütoloogia üks tähtsamaid ja populaarsemaid jumalannasid viljakuse- ja armastusejumalanna Freyja olevat sõitnud vankril, mida vedasid kaks musta kassi. Kui need kassid vankrit vedasid, muutusid nad mustadeks hobusteks, kuid siis võis kurat neid riivata. Tasuks ustava teenimise eest muutis Freyja kassid nõidadeks.

Must kass kui õnne sümbol

Need olid ilusad, kuid sünged muistendid ja fantaasialood kaugest minevikust, kui ei osatud paljusid nähtuseid seletada ega põhjendada. Tegelikult on veel kaugemas minevikus musti kasse hoopis kõrgel aujärjel hoitud, austatud ja hinnatud. Näiteks Vana-Egiptuses peeti musti kasse kaitse-, õigluse-, viljakuse- ja võimujumalanna Basteti kehastuseks. Musta kassi peeti üldse kõigist kõige pühimaks, kuna ta meenutas jumalanna Bastetit, keda kujutati kassi peaga olendina. Seetõttu peeti musti kasse hea õnne sõnumitoojateks. Walesi rahvaluules on mitmeid lugusid mustadest kassidest, kelle abil ennustati ka ilma.

Hirmuäratavatel ja surma põlgavatel piraatidel oli omal ajal palju mustade kassidega seotud uskumusi, nii häid kui ka halbu. Must kass tõi õnnetust, kui ta kellegi poole kõndis, aga võis õnne tuua, kui ta eemale kõndis. Kui kass aga laeva pardale astus ja seejärel maha tagasi hüppas, siis oli laev üsna kindlasti uppuma määratud.

Mõnel pool Euroopas pidasid meremehed ja kalurid, kes läksid merele, musta kassi samuti õnne sümboliks ja kippusid neid laevale kaasa võtma. Isegi nende meremeeste ja kalurite naised hoidsid musti kasse lemmikloomadena, lootes, et see hoiab nende mehi merel halva eest ja tagab nende turvalise tagasipöördumise maale ja koju. See uskumus kujunes välja tavast võtta kassid laevale kaasa hiirte küttimiseks ja ka seltskonnaks. Tänapäeval on kassidel positiivne kuvand nii mõnelgi rahva hulgas levinud uskumuses. Paljudes Aasia ja Euroopa piirkondades peetakse musti kasse heaolu ja õnne sümboliks.

Jaapanlased usuvad, et musta kassi märkamine tähendab, et inimesel on õnne tõelise armastuse leidmisel

ja mustade kassidega vallalised naised leiavad rohkem kosilasi. Nii mõnigi kord kingitakse pruudile pulmakingiks must kass, sest usutakse, et see toob õnne abielus ja üldse elus.

Paljudes kultuurides üle maailma peetakse musta kassi nägemist õnne toovaks märgiks. Šotimaal on mustad kassid jõukuse sümboliks. Seda peetakse eriti heaks märgiks, kui nad ilmuvad inimese koduuksele ja verandale, sest usutakse, et inimene, kelle juurde must kass tuleb, saab rahaliselt jõukaks. Inglise teatri näitlejad usuvad siiani, et kui esietendusel on publiku hulgas must kass, siis tähendab see, et näidendit

saadab suur edu.

Romantikute prantslased usuvad, et musta kassi nägemine on maagiline hetk. Neid kasse nimetatakse matagots ehk mustkunstnikest kassideks. Kohaliku uskumuse kohaselt on inimestele, kes neid musti kasse toidavad ja austusega kohtlevad, teistest enam õnne antud.

Aastasadade vältel on meisse vähem või rohkem juurdunud arusaam, et mustad kassid on salapärased olendid, keda kardetakse ja austatakse erinevates kultuurides üle kogu maailma. Nad võivad olla nii õnnetuse ettekuulutajad kui ka hea õnne too-

jad - see on täpselt nii, nagu me ise soovime uskuda. Vaatamata neid puudutavale ebausule ja neile omistatud kuvandile, on nad tegelikult lihtsalt kaunid olendid, armsad kassid, kes soovivad, et neid armastataks ja et neil oleks soe kodu ja koht, kus end mugavalt kerra tõmmata ja mõnusalt nurruda.

Olgem siis üle ebausust, millel loogiline tõepõhi puudub, aga mõistvad ja kaasatundvad väikeste hellust vajavate olendite vastu. On ju nii, et kui pakute kassile õnne, vastab ta samaga ning annab teile vastu palju tähelepanu, armastust ja tänulikkust!

Üle 500 musta kassi uutes kodudes

Varjupaikade MTÜ tähistab ikka ja jälle oktoobris musta kassi kuud. Sel aastal juba kümnendat korda! Miks ootavad mustad kassid varjupaikades oma uut kodu kõige kauem? Eestlane kipub vahel olema veidi ebausklik. Endiselt usutakse müütidesse, justkui tooks punane kass majja rikkuse ja kolmevärvilise kasukaga kass õnne. Must kass aga olevat maagiliste võimetega nõiakass, kes toob kaela õnnetuse. Juba lapsepõlves kuulnud müüdid ja muinasjutud musta värvi kasside kohta mõjutavad alateadlikult meie valikuid. On keeruline nimetada ühte teist kodulooma, kellega on seotud nii palju ebausku kui musta kassiga.

Tihti peale jätavad mustad kassid müstilise ja nõidusliku mulje vaid neile inimestele, kes ei ole ühegi musta kas-

siga varem lähemalt tutvavaks saanud. Kõik, kellel on kodus musta värvi lemmik, kinnitavad alati kui ühest suust, et nad on samasugused armsad ja vahvad pereliikmed nagu kõik teised liigikaaslased oma erinevates kasukatoonides. Must kass on sõber nagu iga teinegi lemmikloom ja karvkatte värv ei oma seejuures mingit tähtsust.

Me ei väida, et just musta värvi kassid on kõige paremad. Meie sõnum on, et kassi ei tasu valida karvavärvuse järgi ja ka mustadele kassidele tasub anda võimaluse. Musta kassi kuu eesmärgiks on murda müüdid, justkui oleks must kass nõiduslik või kuri olend.

10 aastat musta kassi kuud

Musta värvi kassidele pühendatud kampaania läbiviimine on toonud nurrumootorite jaoks palju edusamme. Igal aastal leiab aina enam musti kasse

uue kodu ja võime öelda, et neile on tekkinud lausa oma fännklubi. On väike kogukond inimesi, kes on ise varjupaigast just nimelt musta kasukavärviga kassi võtnud ja julgustavad teisigi sama tegema. Nii oleme tänu kampaaniale koju aidanud kokku üle 500 musta kassi. Vähene huvi mustade kasside vastu ei ole omane ainult Varjupaikade MTÜ-le, ka mitmed teised kassidega tegelevad ühingud täheldavad sedasama ja on kampaaniaga kaasa tulnud, et aidata rohkem musti kasse koju.

Aastate jooksul on meie kampaaniale öla alla pannud ka mitmed loomasõbralikud ettevõtted, kes on kasside jaoks annetusi kogunud või loomavõtjatele kingikoti kaasa pannud, näiteks Sokisahtel, Kalev ja sel aastal Fazer. Tuhat tänu kõikidele kodupakkujatele ja toetajatele. Ka mustad kassid tänavad!

Kraapimispuud kassidele

WWW.MIUMJAU.EE

Näidisteruum - Käbliku 5 Tallinn
(ajad eelbroneerimisega)

+372 58121217

www.miumjau.ee/kategooria/petrebels/

Miks valida just PETREBELS?

- Tooted on tõeliselt kvaliteetsed
- Kraapimispuu, mis kestab aastaid!
- On tugevad ja turvalised, ei kuku ümber
- Toetame tulust ka koduotsivaid kasse
- Suur valik mudeleid kohe saadaval

Parim kvaliteet Hollandi
brändilt PETREBELS

5 aastat Koduotsijat

Varjupaikade MTÜ loodud Koduotsija vahenduskeskond on proaktiivne programm loomadele uute kodude leidmiseks selliselt, et loovutatav loom saaks liikuda otse senisest kodust uude. Leiame, et looma vaimsele tervisele on kõige parem, kui ta leiab uue pere ilma vahepeal varjupaika sattumata. Selline teguviis lähtub põhimõttest tagada looma heaolu stressitekitavas olukorras nii palju kui vähegi võimalik. Programmist kirjutab lähemalt Koduotsija haldaja Agne Astel-Rankla.

Koduotsija eesmärk on toetada nii omanikku kui ka tema neljajalgset hoolealust. Inimesed ei võta oma ellu ja koju looma, mõeldes, et ühel päeval tuleb temast loobuda. Elu teeb ootamatuid pöörded ja uue kodu leidmine võib olla vahel ainus lahendus, kuigi

see tekitab lahkuminekku kurbust nii inimesele kui ka loomale. Me mõistame inimesi, kes on erinevatel põhjustel sunnitud oma loomale uut kodu otsima. Me tunnustame neid selle eest, et nad ei löö käega ega jäta oma lemmikut hooletusse, vaid otsivad abi ja püüavad leida neile uusi hoolivaid sõpru. Ette on tulnud palju erinevaid olukordi, kus lihtsalt midagi muud ei jää üle, kui otsida lemmikule uus pere. Põhjuseks võivad olla peremehe või perenaise kõrge iga, haigus, töö ja sissetuleku kaotus, kolimine, pikaajalised lähetused jne.

Vähendab varjupaikade koormust

Koduotsija vahendustegevus aitab leida loomale kõige sobivama kodu, sest pakub võimalust anda tema kohta võimalikult palju informatsiooni otse uuele omanikule. Mis loomaga on tegemist, mis on ta tõug, sugu ja vanus, samuti andmed kiibistamise ning sterili-

Koduotsija programmi administree-ritakse ainult heasoovlike inimeste ja organisatsioonide annetuste toel.

Kuulutuste ülespaneku eest tasu ei võeta, kuid kõigil on võimalik toetada Koduotsija programmi, tehes annetuse Varjupaikade MTÜ arveldus-kontole EE561010220068203017 märksõnaga Koduotsija.

seerimise/kastreerimise kohta - see on esmane ja igal juhul vajalik info, mida edastada. Samuti on oluline teada, mis tingimustes on loom seni elanud (õues, toas või nii siin kui ka seal), missugused on tema harjumused ja iseloom, kuidas ta suhtub teistesse loomadesse, inimestesse jne. See kõik aitab uue kodu pakkujal hinnata, kas ta suudab loomale võimaldada senistele sarnaseid või ligilähedasi tingimusi ja kas nad üldse omavahel võiksid sobida. Koduotsija moto on: Ära hülga oma looma, kindlasti on olemas teine lahendus! Samas vähendab Koduotsija tegevus varjupaikade koormust, sest jätab rohkem ressursse hüljatud, omanikuta ja väärkohteldud loomadele kodu leidmiseks.

800 looma uues kodus

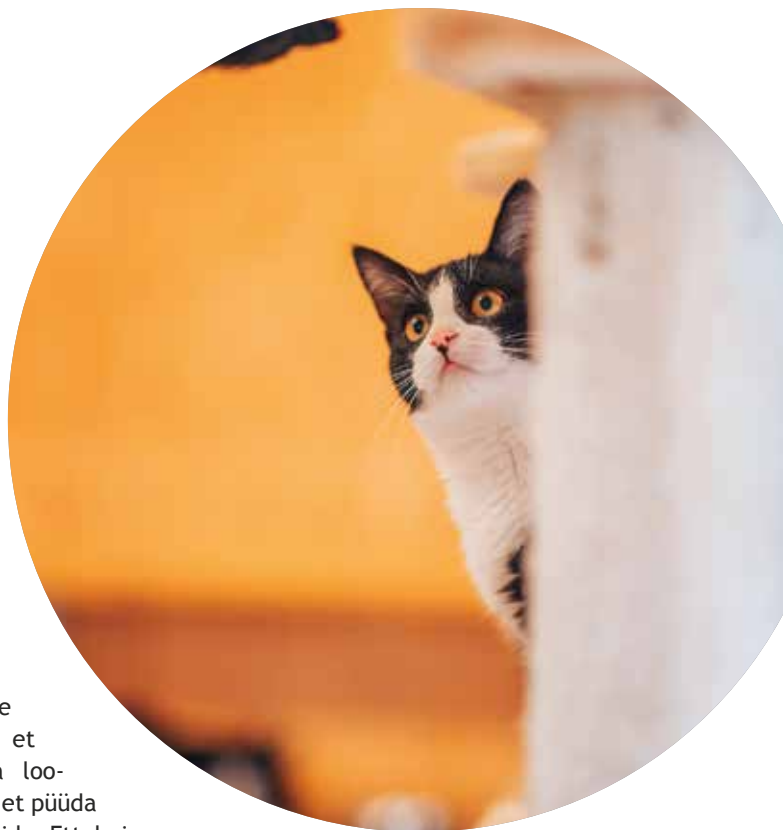
Uut kodu otsiva looma kuulutus pannakse üles Varjupaikade MTÜ haldatavale Facebooki lehele Koduotsija. Selle kaudu on alates 2018. aastast ehk rohkem kui viie aasta jooksul uue kodu leidnud juba peaaegu 800 looma ning statistika ütleb, et tulemus on umbes 70%. See tähendab, et kolmest loomast kaks leiavad uue pere just Koduotsija abil avaldatud koduotsimise kuulutuste kaudu.

Koduotsija on tänulik kõigile annetajatele, toetavate ja heade sõnade lausujatele, mõistvatele ja abivalmis kaasamõtlejatele ning loomulikult kõigile neile, kes on avanud oma südame ja koduukse hätta sattunud loomade vastuvõtmiseks.

Rohkem mõistmist ja vähem hukkamõistmist!

Loomast loobumine ei ole kellegi jaoks lihtne otsus. Seetõttu oleme Ko-

duotsija näol loonud turvalise keskkonna, kus me ei süüdista ega kritiseeri loomast loobujaid. Meie poole pöördumine ja Koduotsija ankeedi täitmine näitab juba seda, et omanik hoolib oma loomast piisavalt palju, et püüda talle uus hea kodu leida. Etteheiteid saame teha selliste inimeste suunal, kes näiteks hülgevad enda kalli pereleikme paksu metsa sisse, kust keegi neid ei leia. Aga mitte nende inimeste suunal, kes mõistavad, et ei saa enam loomale parimaid tingimusi tagada ja proovivad teha kõik selleks, et lemmikloom saaks elada sellistes heades tingimustes, mida ta tegelikult väärib. Seetõttu ei tolereeri me ka Koduotsi-

ja lehel loomast loobujat süüdistavaid kommentaare, sest nii võidakse lõigata ära paljude koduotsijate tee Koduotsija lehele, sest hädasolijad ei julge enam abi saamiseks meie poole pöörduda.

Oleme loomade poolt olles samal ajal näoga inimese poole.

Tervislik toiduvalik teie lemmikutele

Teraviljavabad rohkelt värsket liha sisaldavad kuivtoidud ja konservid

Otse koju kätte > www.kuivtoit.ee

Varjupaikade MTÜ heategevuslik kalender aitab luua uusi alguseid

Traditsiooniks saanud heategevuslikku kalendrit anname tänu toetajate abiga välja juba 11. aastat järjest! Sel korral kannab kalender nime "Uued algused." Kui varasemalt on kalendripoisid ja -tüdrukud olnud varjupaigas uut kodu ootavad loomad, siis sel korral poseerivad kalendris neljajalgseid, kellele on antud võimalus ja kes juba nautivad parimat elu oma uues kodus.

Selleks on kaks põhjust - me soovime avaldada oma piiritut tänu kodupakkujatele, kes on teinud varjupaigaloomale parima kingituse, avades neile oma koduukse ja südame. Ja loomuli-

kult tahame me näidata kõikidele meie headele toetajatele, et just tänu toetustele saavadki teoks need uued imelised algused.

Iga kalendriprojekti toetaja aitab kaasa sellele, et hüljatud loomad saaksid vajaliku hoolitsuse, ravi, turvalise keskkonna ja liiguksid varjupaigast võimalikult kiiresti edasi uutesse headesse kodudesse.

Kalender sobib igale inimesele - ole sa kas koera- või kassiniimene. Või mõlemat! Võttes kalendri ühtpidi ette on see koerakalender, teistpidi jälle kassikalender. Nii saad ise valida, kes sulle igapäevaselt kalendrist vastu vaatab. Pole vahet, kas sa oled koera- või kas-

siinimene - Varjupaikade MTÜ heategevuskalender sobib sulle nagu valatult! Kalender toob rõõmu igale suure südamega loomasõbrale.

Toetusi aitas koguda Hooandja, heategevuskalendri kujundas OÜ Mandariin ja trükkis loodussõbralike trükivärvidega 100% taastoodetud paberile Ecoprint AS. Kalendri fotode autor on Agne Astel-Rankla, kes sõitis läbi mitukümme suurepärase kodu üle Eesti ja tegi loomadest kaunid fotod.

Kalendrifotode tegemine ja meie endiste hoolealustega taaskohtumine oli meie jaoks väga liigutav ja südantsoojendav kogemus ning soovime mõned loomalood ka teieni tuua.

Lando

Ootas uut kodu 68 päeva

See Viljandi varjupaiga endine hoolealune, mustvalge kass Lando, võlus oma tulevase omanikke kodulehel oleva pildiga nii väga, et kassiga tutvumiseks võeti ette pikk teekond Tallinnast. Kiiresti sai selgeks, et kass kolib elama pealinna, kuna klappuute omanikega oli kohene. Nüüd

naudib Lando mõnusat pealinna elu ja veedab oma päevi lesides diivanil või omanike süles. Ka lõbusast mängust ja maitsvatest maiustest ei tule puudust. See kassipoiss puges omanikele nii tugevalt südamesse, et tema perenaine tegi endale Lando tätoveeringu.

Bibi-Leedi ja Bibi-Lotta

Bibi-Leedi ootas uut kodu 251 päeva

Bibi-Lotta ootas uut kodu 66 päeva

Võru varjupaiga kutsikapesakonnast leidis energiline Bibi-Lotta endale kiiresti kodu. Kutsikal järgi käinud pererahvale jäi aga varjupaika külastades hinge ka kutsika ema Bibi-Leedi. Algselt lahkuti küll vaid kutsikaga, kuid teise koera mõtet jäädgi siiski mõlgutama. Mõne aja möödudes tundus, et Bibi-Lottal oleks neljajalgset sõpra vaja ja nii võetigi üheskoos ette teekond varjupaika, kus Bibi-Leedi endiselt ootamas oli. Ema ja tütre äratundmisrõõm oli suur ja koju suundutigi juba kahe neljajalgsega. Koerad on uues kodus väga õnnelikud ja täiesti lahutamatud. Üheskoos mängitakse palli, müratakse ja aetakse oravaid taga.

Fotod: Agne Astel-Rankla

Donna

Ootas uut kodu 715 päeva

Donna eelnev elu ei olnud kerge. Tema omanik ei hoolinud temast ega kohelnud teda hästi. Nii sattus koer varjupaika. Peale mitmeaastast varjupaigas ootamist, rõõmustasime väga, kui Donna endale päris oma pere leidis. Kui tema uut kodu peaks iseloomustama ühe sõnaga, siis see oleks "paradiis". Tegemist on täieliku koertepa-

radiisiga, kus Donna saab oma krundil ringi joosta, ujumas käia, teiste koeratega mängida ja toredate omanikega koos aega veeta. Mida muud võiks üks raske elu seljatanud koer pensionipõlves tahta? Meie oleme väga tänulikud, et uued omanikud on taganud Donnale täpselt selle elu, mida ta väärrib.

Nora

Ootas uut kodu 63 päeva

Nora ema päästeti koos saatusekaaslastega kutsikavabriku õudsetest tingimustest. Varjupaika saabudes sai selgeks, et tegemist on tiine koeraga ja juba peagi sündisid kutsikad. Kuigi Nora ei pidanud omal nahal läbi elama kutsikavabriku õudusi, teevad ema geneetika ja läbielamised oma töö ja nii on Noral kui ka tema teistel õdedel-venedadel teatud hirmud ja käitumismured. Nora perenaine on imeline inimene, kes pühendab igapäevaselt palju aega sellele, et Nora saaks oma hirmudest üle ja suudaks ühiskonnas kohaneda.

Õeke ja Vennake

Ootasid uut kodu 113 päeva

Ka Õekese ja Vennakese uue pere jaoks ei olnud ükski vahemaa liiga pikk. Kassid asusid Valga varjupaigas ja neile sõideti järgi Harjumaalt. Algselt sõideti küll varjupaika eesmärgiga üks kassipoeg koju tuua, kuid juhtus nii, et koju saabuti hoopis kahega! Tegemist on tõeliste rüblikutega, kes püsivad ühe koha peal vaid siis, kui magavad. Õeke ja Vennake veedavad oma päevi üheskoos mängides või omanike süles nurrudes.

Nunnu

Ootas uut kodu 147 päeva

See *chihuahua*-laadne koer pääses 2021. aastal, mil avastati Eesti seni teadaolevalt suurim kutsikavabrik. Tol korral päästeti vabrikust 94 koera ja Nunnu nende hulgas. Kuna koeral oli juba vanust omajagu ja lisaks esines tal mitmeid käitumismuresid, oli talle keeruline kodu leida. Saatsime Nunnu hoiukodusse seni kuni püüdsime talle uut kodu leida. Korra ka saime rõõmustada, kuna koer kolis uude koju, kuid 4 päeva möödudes ta siiski tagastati, kuna inimene mõistis, et ta siiski ei ole valmis nii keerulise koeraga tegelema. Hoiukodu pakkujale oli koer aga selle aja jooksul nii tugevalt südamesse pugenud, et tuligi võtta vastu otsus koer endale jätta. Nüüd naudib Nunnu koos perenaise, kassi ja teise koeraga parimat elu.

Fafu, Snafu ja Tofu

Fafu ootas kodu: 412 päeva

Snafu ootas kodu: 432 päeva

Tofu ootas kodu: 499 päeva

Ühel päeval tuli meile appi kassimaju värvima kollektiiv ühest loomasõbrali-kust ettevõttest. Nende seltskonnas olid soomlastest elukaaslased, kes juhtusid olema väga suured kassisõbrad. Neile jäi silma meie armas mustvalge kassipoiss Ben, kes oli varjupaigas uut kodu pikisilmi oodanud juba aasta. Benil ei olnud kunagi varem olnud omanikku, kes temast päriselt hooliks, kuna ta oli koos saatusekaaslastega päästetud väga halvatest tingimustest. Seda rõõmustavam oli päev, mil abis käinud kassisõbrad teatasid, et neile jäi Ben nii hinge, et nad soovivad kassile järgi tulla. Varsti olidki nad kohal ja viisid pikalt kodu oodanud kassipoisi tema uude koju. Mõne nädala pärast saabus uus rõõmupäev - Beni omanikud teatasid, et soovivad talle sõpra. Üsna pea rändas nendega kaasa ka kassitüdruk Winona, kes oli muide Beni saatusekaaslane. Veidi aja pärast kolis paar oma majja elama ja nad leidsid, et neil on ruumi ka kolmanda sõbrakese jaoks. Nii võeti taaskord ette teekond meie juurde. Valituks osutus Finola, kes samuti Beni ja Winonaga samast kohast päästetud!

Üheskoos olid nad pääsenud eelmise omaniku juurest kehvadest tingimustest ja pärast läbielatut leidsid nad üheskoos ka lõpuks ometi kodusoojuse, mida nad nii väga väärt olid!

Uues kodus läheb kassidel suurepäraselt ja nad nauding elu täiel rinnal. Mineviku õudused unustati ja vurrulised said endale ka uued toredad nimed - Fafu, Snafu ja Tofu.

Lisaks eeltoodule on kalendris esindatud järgmised loomad

Pika

aasta kodus

Selle aasta juulikuus sai täis üks aasta Pika seiklustest oma uues kodus. Koer tähistas 1. jaanuaril lisaks 2023. aasta tuleku- le ka oma esimest sünnipäeva. Vahva koera Pika seiklustest kirjutab tema omanik Liisa Toots.

Esimestel kuudel jõudis Pika uues kodus ära närida mitu patja ja teha tekkidesse auke, samuti sai raskeid kahjustusi koridori vaip, isegi üks lauajalg sai tema hambaid tunda. Sellest faasist saime õnneks üle ja ainsad asjad, mida Pika nüüd hävitab, on tema mänguasjad, murdunud puuoksad ja halud. Eelmise suve lõpus avanes meile aknast tore vaatepilt, kui nägime Pikat õunapuu all askeldamas. Nimelt avastas Pika, et ta saab madalate puukoste pealt õunu kätte, mida siis mööda aeda ringi loopida. Süüa ta neid ei soovi, aga palli asendusena töötavad õunad väga hästi.

Pika varajane noorus oli raske, kuid hoolimata sellest on ta kõigiga sõber. Eriti seltsiv on ta kasside ja koertega. Kuigi kassidega on tal mõnevõrra keerulisem sõprust sobitada oma liigse agaruse tõttu, siis liigikaaslastega sujub tutvumine libedamalt. Pika on saanud endale juba mitu head sõpra, kellega regulaarset kohtub ja hullab, nii et muru ja põõsaoski lendab.

Kui pererahvas peab paariks päevaks ära sõitma ja Pika kaasa minna ei saa, siis peatub ta hoidja juures, kus Pikast on saanud lemmikklient. Kuna Pika on väga sotsiaalne ning kõrge energiatasemega, siis väsitab ta teised koerad ära ja jääb ootama, kuni nad kosuvad ja on uuesti valmis mängima. Talle meeldib nii väga liigikaaslastega aega veeta, et kui on aeg koju minna, siis õnnelik ta selle üle ei ole ja mossitab pärast veel koduski.

Pika armastab väga inimeste juures olla ja ronib isegi diivanile, kui pererahvas seal pikutab. Öösiti magab Pika voodi ees, et kohe hommikul esimese asjana tere öelda ja kõhu alt sügamist

saada. Pika alustas sel aastal ka oma kooliteed ja ta on väga tubli õpilane. Vahepeal läheb tunnis tähelepanu käskluste kuulamise asemel teistele koertele ja ta teeb näo, nagu ta ei kuuleks midagi. Aga kohe, kui Pika hea maiuse lõhna tunneb, näitab ta oma õpitud oskused ette. Lisaks oma sõpradele, pererahvale ja heale söögile meeldib Pikale hullupööra lumi. Kui ta ainult teaks, et ta ei pea enam kaua seda ootama. Ta

veedaks terve päeva lumehanges, kui vähegi saaks.

Mis aga Pikale ei meeldi? Lisaks ilutulestikule ja äikesetormile ei meeldi talle kärbsed ja sääsed, kelle ta igal võimalusel kinni püüab. Ka autosõit pole tema lemmiktegevus, aga ta on aru saanud, et vältida seda ei saa. Eelmisel suvel läks Pikal aega, et harjutada rannas suplemisega, aga kui ta nägi teisi koeri vees hullamas, siis oli ta kohe nende kõrval. Sel suvel oli aga Pika meist kõigist esimesena vees.

Päev, mil me ta koju tööme, oli kohe selge, et Pika on meie pere liige!

PetCity lemmikloomakeskus ootab sinu lemmikut

LOOMAKLIINIK

PetCity loomakliinikus on teretulnud kõik lemmikud!
Meil on professionaalne meeskond ja moodne aparatuur,
mis võimaldab pakkuda kõrgetasemel ravi- ja laboriteenust.

KAUPLUS JA E-POOD

PetCity lemmikloomakauplusest leiad kõik vajaliku ühest kohast!
Külasta ka meie e-poodi **www.petcity.ee**

PetCity lemmikloomakeskustes kehtib Apotheka lojaalusprogramm.
Kasuta kliendikaarti, teeni ja kuluta a-rahaga **Apothekas, PetCitys**
või **Apotheka Beautys**.

GROOMING

Oma lemmiku karva saad läikima lüüa Petcity
groominghooldussalongis! Pakume teenuseid
küünelõikusest täishoolduseni ning mugavat
isepesu võimalust.

KINDLUSTUS

Kindlustada saab Eestis elavaid
koeri ja kasse.

PetCity lemmikloomakindlustust
on võimalik sõlmida PetCity
kauplustes ja loomakliinikutes.

» petcity.ee

Leia lähim PetCity
lemmikloomakeskus

Siin treenime meie!

Foto: Martin Kraus

Eesti esimene

varjupaigakoerte kokkutulek

Ligi kaks aastat tagasi avastati Sillamäelt Eesti seni teadaolevalt suurim kutsikavabrik, kust päästeti 94 chihuahua-laadset koera. Koerad elasid rämpastes tingimustes ning olid näljased ja kehva tervise juures. Meie hoole all said koerad vajaliku ravi ja seejärel otsisime neile uued kodud. Suve alguses arutlesime, et tahaksime neid suure südamega inimesi, kes andsid võimaluse raske minevikuga koertele, kuidagimoodi tänada ja nii jõudsimegi ideeni korraldada tänuüritus ehk kokkutulek. Asusime usinalt üritust korraldama ja ühel augustikuisel päeval tulimegi juba kokku.

Tõeliselt suur rõõm oli näha, et värisevatest ja inimesi kartvatest koertest on saanud sotsiaalsed ja julgemad tegelased. Kuigi kõikidest käitumismuredest ja hirmudest ei ole täielikult lahti saadud, siis oli selgelt näha, et kõik oma-

nikud on oma lemmikutega tohutult suure töö ära teinud. Samuti oli tore see, kuidas neljajalgseid saatusekaaslasid omavahel taas kohtusid, suhtlesid ja teineteist äragi tundsid. Jagus palju emotsioone ja isegi rõõmupisaraid.

Päeva jooksul tegi ettekande veterinaar Gerlin Järvela, kes rääkis väikeste koerte levinumatest tervisemuredest, astus üles sülekoerte treener Krista Laanet, kes viis läbi koerte mängutunni ning toimus chihuahuade teemaline viktoriin. Koerte kokkutulekut toetasid loomasõbralikud ettevõtted PetCity, Kraft Mikropagar ja Saaremaa Vesi.

Ka osalejad jäid päevaga rahule. "Loodan südamest, et sellest saab traditsioon. Väga julgustav oli kõiki näha ja sai nii mõnegi omanikuga räägitud ning spetsialistide sõnavõttud olid samuti väga asjalikud ja kasulikud. Mina sain kuhjaga julgust ja teadmisi juurde, kuidas oma koeraga edasi toimetada.

Ja mis peamine - see koostöö olemise saal oli pungil täis head energiat ja armastust," kirjeldas oma üritusejärgseid emotsioone koeraomanik Karin Mets.

Suured tänud kõigile ja kindlasti ei jää see viimaseks varjupaigakoerte kokkutulekuks!

Erilised aitajad

*Oleme mittetulundusühinguna äärmiselt kulutundlikud. Sõltume oma töös annetustest, sest kohalik omavalitsus katab vaid varjupaika sattunud looma esimese 14 päeva hoiukulu. Alates 15. päevast tugineme loomade eest hoolitsemisel, ravimisel ja vajalike protseduuride tegemisel 100% annetustele. On äärmiselt südantsoojendav, et ka keerulistel aegadel pöördutakse meie poole abipakkumistega ja mõeldakse välja leidlikke viise, kuidas meie hoolealustele annetusi koguda. Toome teieni viimase aja kõige erilisemad ja huvitavamad abistamise lood. Erilistest annetajatest kirjutab **Varjupaikade MTÜ kommunikatsiooni- ja annetuste kogumise juht Anni Anete Mõisamaa**.*

Fotod: Merili Kevai, erakogu

Hõissa, pulmad!

Kevadel pöördus meie poole pulmapidu korraldav paar teatega, et nemad sooviksid oma pulmas midagi loomade heaks teha. Maarja-Liisil ja Kasparil oli tekkinud idee, et külalised võiksid lillede toomise asemel teha hoopis annetuse abivajavatele loomadele.

Nii pruut kui peigmees on mõlemad üdini loomainimesed ja seetõttu tundus igati loogiline oma tähtsal päeval ka loomi mees pidada. Nende peres on koer ja kass ning ka varasemalt on mõlemi elus olnud peaaegu alati mõni lemmikloom. Nad teadsid, et nad lilli ei soovi, kuna nii paljude lilledega pole lihtsalt midagi peale hakata. Koheselt hakkas mõte liikuma heategevuse suunas ja nii jõutigi järeldusele, et lilleraha tuleks annetada mõnele mittetulundusühingule. Annetuse saaja osas polnud vaja palju mõelda, kuna Maarja-Liisi ja Kaspari enda kallis koer Noora on just varjupaigast võetud.

Pulmakülaliste tagasiside idee osas oli väga positiivne ja üheskoos koguti loomade heaks lausa 380 eurot.

„Kindlasti soovitaksin ka teistel midagi sarnast teha, kuna pruudi ja peigmehe jaoks on see päev imeilus ja eriline ning veel erilisemaks tegi meie tähtsa päeva see, et saime teha nendele imearmsatele ja kaitsetutele loomadele kingituse,” sõnas Maarja-Liis. Meie suurim tänu läheb Maarja-Liisile, Kasparile ja nende pulmakülalistele!

Loomasõbralikud koolinoored

Tallinna Pae gümnaasiumi õpilasesindus otsustas septembrikuus toimunud Sikupilli hoovikohvikute päeva raames midagi head teha ja kogu üritusel teenitud tulu annetati varjupaigaloomade heaks. Noored olid väga asjalikud ja lisaks üritusel hea-parema müümisele, jagati ka infot varjupaigaloomade ja neile annetamise kohta. Samuti jagati meie Käpa ALL ajakirja.

Hiljem käisid noored ka meie Tallinna varjupaigas külas, et kogutud annetused üle anda ja neljajalgsetega tutvustada. Oleme väga rõõmsad, et noored on niivõrd hoolivad ja loomasõbralikud!

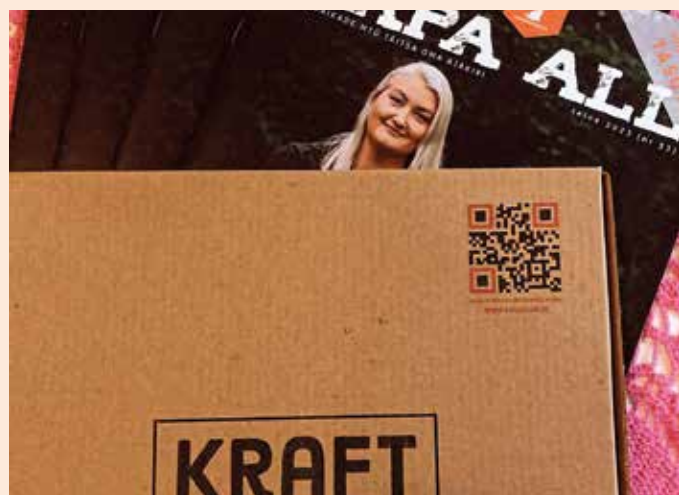

Pitsakarp aitab looma koju

Lisaks imemaitsvate ja hõrgutavate küpsetiste tegemisele jagub Kraft Keila pidajal Julial aega ka loomade aitamiseks. Nimelt pakkus Julia kodu Varjupaikade MTÜ endisele hoolealusele, kutsikavabrikust päästetud raske minevikuga *chihuahua*-laadsele Candyle. Kui selle aasta augustis korraldasime vabrikust päästetud chihuahua'de kokkutulekut, pöördus Julia lahkelt abipakkumisega meie poole ja tegi üritusele imemaitsva *catering'i*.

Hiljuti pakkus ta meile välja aga vägagi kastist välja idee - trükkida pitsakarpidele QR-kood, mida skännides jõuab inimene koduotsivate loomade kuulutusteni. Siiani on inimesed idee hästi vastu võtnud ja loodame, et pitsakarp aitab nii mõnegi looma koju! Septembris tähistas pagariäri pidulikult esimest sünnipäeva ja selle erilise päeva puhul annetati kogu päevatulust 5% meie hoolealuste heaks.

Suur-suur aitäh kõikidele erilistele aitajatele. Kui ka Sinul on põnev idee, kuidas varjupaigaloomi abistada, siis võta meiega ühendust toetus@varjupaik.ee ja viime selle idee üheskoos ellu!

SUUREPÄRANE VÕIMALUS!

Paberajakiri KÄPA ALL
postkasti TASUTA!

Kui sa oled meie igakuine püsitoetaja vähemalt 10 euroga, siis pane oma tellimissoov tee:
varjupaik.ee/toeta/andmed

või hakka meie püsitoetajaks: varjupaik.ee/toeta

Ajakiri "Käpa All" ilmub kolm korda aastas sponsorite abiga.

Üheskoos
loomasõbralikuma
Eesti poole

On oluline, et loomakaitsega seotud teemad kõlaksid ühiskonnas ja et arutelud ei lõppeks. Kuna oleme pika ajalooga üle-Eestiline varjupaikade võrgustik, on meil olemas üsna hea vaatepilt sellest, millised on suurimad valdkonda puudutavad kitsaskohad ja arutleme antud teemal alati võimalusel hea meelega kaasa.

Esimene Sõltumatu Loomafoorum

Maikuus toimus Tiina Toometi ja Eesti Loomakaitse Seltsi poolt kokku kutsutud Esimene Sõltumatu Loomafoorum. Loomafoorum tuli kokku eesmärgiga ühendada loomadest hoolivad ja teotahelised inimesed, kes oleksid edaspidi toeks loomakaitseorganisatsioonidele ja panustaksid loomakaitse valdkonna arengusse. Ka meie ühing oli loomafoorumil esindatud. Kuulasime ettekandeid ja paneeldiskussioone ning arutlesime koos esinejatega selle üle, kuidas saab muuta loomakaitse Eestis veelgi tõhusamaks. Üritusel osales üle 100 inimese, kelle hulgas oli poliitikuid, eksperte, ametnikke ja lihtsalt loomahõbbu.

Arutelude käigus jõuti ühisele arusaamale, et loomade heaolu peab olema tagatud ning saame ära teha mitmeid samme, et liiguksime loomasõbraliku Eesti suunas. Olulisel kohal on üldsuse arusaamade muutmine ja loomasõbraliku põlvkonna kasvatamine, kuid selle kõrval tuleb uuendada ka seadust ja tugevdada järelvalvet.

Rahvusvaheline loomade heaolu konverents

Sügis algas põnevalt, kuna juba neljandat aastat järjest korraldas Eesti Loomakaitse Selts koostöös Tallinna keskkonna- ja kommunaalametiga rahvusvahelise loomade heaolu konverentsi. Varjupaikade MTÜ kollektiivi jaoks on konverentsil osalemine saanud iga-aastaseks traditsiooniks. Konverentsile kogunesid loomakaitsjad ja loomadega igapäevaselt tegelevad inimesed kogu Eestist. Kes aga kohale tulla ei saanud, sai jälgida

konverentsi mugavalt läbi veebi. Kuna Tallinn on Euroopa roheline pealinn 2023, korraldati lisaks traditsioonilisele konverentsile ka Linnaloomade seminar. Konverentsi ja seminari fookuses oli loomade vaimne heaolu ja liigikaitse. Mõlemad üritused olid pühendatud loomade kaitsmisele ja päästmisele ning inimestele, kes igapäevaselt loomadega tegelevad. Eesmärgiks jagada rahvusvahelisel tasemel teadmisi ja kogemusi ning läbi selle tõsta loomakaitsjate ja kõigi loomadega tegelejate võimekust ning avaradada valdkonnast huvitatute silmaringi.

Konverentsil tuli juttu koduta kasside heaolu tagamisest, koerte vaimsest tervisest ja probleemkäitumisest, loomade abistamisest Ukrainas, eksootiliste lemmikloomade kaubanduse reguleerimisest ja liigikaitsest.

Mõtleme Varjupaikade MTÜ-s pidevalt sellel suunal, et kuidas loomadele aina paremaid tingimusi tagada ning saime ettekannetelt pal-

ju häid näpunäiteid ja ideid, mida ka meie ühingu ellu viia. Eriliselt hinge läks Ukraina päästeorganisatsiooni ettekanne sellest, kuidas on korraldatud loomade abistamine sõja ajal. On imetlusväärne, et ollakse niivõrd leidlikud ja suudetakse välja mõelda aina uusi süsteeme, et keerulisel perioodil toime tulla ning aidata võimalikult paljusid loomi ja ka inimesi.

Järgmisel päeval toimunud seminaril räägiti linnas elavatest metsloomadest ja liigirikkuse säilitamisest, samuti arutati selle üle, kuidas toime tulla koerte ja kasside stressist tulenevate probleemidega ning kuidas pidada pisiloomi. Seminarile oli kutsutud rääkima ka meie vabatahtlike koordinaator Marika, kelle juurest hoiukodust on läbi käinud sadu pisiloomi ning kes andis kuulajatele väga olulist infot pisiloomade ja näriliste õigete pidamistingimuste kohta.

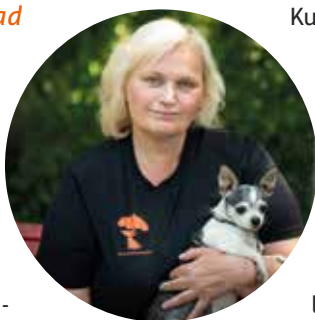
Suur tänu kõikidele korraldajatele ja asjaosalistele!

Miks ma tuln vabatahtlikuks?

Varjupaikade MTÜs tegutseb praegu ligi 150 vabatahtlikku. Kõik nad on erinevas vanuses, erineva hariduse, eluviisi ja elukutsetega inimesed, kuid neid ühendab üks tähtis omadus – nad on väga empaatilised, suure südamega inimesed, kes armastavad väga loomi ja soovivad neid aidata. Meie vabatahtlike motivatsioonist kirjutab vabatahtlike kordinaator Marika Algepos.

Varjupaigandus ja kodutud loomad on väga emotsionaalne ja tundlik valdkond. Tõtt öelda ei saa varjupaika nimetada kurvaks kohaks, sest siin saavad ju loomad seda, mida nad ehk pole kunagi varem oma elus saanud ega kogenud – tähelepanu ja hoolt. Vahel on nii, et loomad näevad just varjupaigas esimest korda elus puhast pesa ja ruumi, esimest korda elus kogevad hirmuvaba elu, ei kannata haigustest ja parasiitidest tingitud ebamugavusi ja valu. Siin saavad nad teise võimaluse leida armastav pere. Kuid vahel on tõesti raske näha päevast päeva uusi varjupaika saabuval loomil, kes on kehvast seisust ja vajavad abi. Seega on vabatahtliku jaoks ülioluline säilitada motivatsioon ja ennast hoida.

Mis aga on see, mis motiveerib inimesi tulema vabatahtlikuks just loomade varjupaika? Viisime läbi väikese küsitluse vabatahtlike seas.

„Tulin vabatahtlikuks pärast enda koera surma, kuna ei saanud enam endale ise lemmiklooma võtta. Loomad teevad mind rõõmsaks ja üldiselt aitavad ka hoida vaimset tervist. Kui nägin, et kodutute loomade eest hoolitsemisel saab vabatahtlikuna panustada, siis oli see minu jaoks ideaalne

võimalus teha head ja aidata ning samal ajal ka ise rõõmu vastu saada.”

„Nähes tänaval kodutuid loomi, hakkasin huvi tundma varjupaikade käekäigu kohta. Kui tublid ja suure südamega on varjupaiga töötajad.

Kui palju on ikka varjupaigas kasse ja koeri. See on uskomatu! Nad kõik vajavad hoolitsust ja hoolust. See panigi mind mõtlema – kui nad vajavad abi, siis miks ma ei võiks aidata?”

„Vabatahtlik olla on üks elu kõige parim kogemus. Mida rohkem inimene endast annab, seda rohkem ta saab maailmalt ise tagasi – 10 korda rohkemgi. Sellepärast teen seda ikka edasi!”

„Kui minul on võimalus muuta maailma natukenegi ilusamaks ja aidata kas või ühte elusolendit, kes ise ennast aidata ei saa, siis teen seda. Mis võiks sellest tundest parem olla?”

Oleme väga tänulikud kõigile meie vabatahtlikele, kes leiavad oma töö ja eraelu kõrvalt aega aidata meie hoolitsetuid ning meie töösse panustada.

Hoolitseme selle eest, et kõik meie vabatahtlikud tunneksid end meie MTÜs hästi. Meie töö vabatahtlikega on saanud ka tunnustuse – meil on vabatahtliku sõbra märk. Vabatahtliku sõbra märk on kvaliteedimärk, mis tunnustab vabatahtlike kaasamise head taset ja professionaalsust Eesti vabaihendustes ja avaliku sektori organisatsioonides. Märgi saavad organisatsioonid, mis on osalenud vabatahtliku sõbra arendusprogrammis, on vabatahtlike kaasamise põhjalikult läbi mõelnud ning vabatahtliku tegevuse hea tavaga kooskõlas korraldanud.

Kas teadsid?

Vabatahtlik tegevus varjupaigas ei hõlma ainult koertega jalutamist ja loomadega tegelemist. Meile on teretulnud vabatahtlikud erinevate oskustega. Kasuks tulevad näiteks teadmised veterinaarias, keelte valdamine, kogemus sotsiaalmeedia töös või turunduses, väga oodatud on ka fotograafid. Vabatahtlik saab tegutseda ka oma kodus, pakkudes hoiukodu vajavatele loomadele ajutist peavarju ja hoolt. Samuti käivad meie vabatahtlikud ka erinevatel üritustel ja aitavad koguda toetusi ning kanda edasi meie MTÜ põhi-väärtusi.

Kui soovid meiega kaasa lüüa, siis täida sooviavaldus meie kodulehel ja tere tulemast meie seltskonda!

Rohkem infot leiad: www.varjupaik.ee

Tegus suvi

Varjupaikade MTÜ-s

Teadagi, et suvi on aktiivsete tegemiste aeg. Reisid, laadad, üritused värskes õhus käes – kõike seda tuleb nautida meie lühikese suve ajal. Ka Varjupaikade MTÜs oli suvi 2023 väga tegus ja huvitav. Meie toimekast suvest kirjutab vabatahtlike koordinaator Marika Algepos.

Maikuus võtsime esmakordselt osa Kalamaja päevadest. Olime oma telgiga kohal ja müüsimise heategevuslikke tooteid. Väga positiivne oli see, et meie telk oli populaarne, inimesed tulid rääkima oma loomadest, nõu küsima ja meid töö eest tänama. Oli väga meeleolukas päev ja kohtusime mitmete toredate inimestega!

Juunis toimus Vanalinna päevade raames Kõpakäik, mis oli suunatud lemmikloomade omanikele ja lihtsalt loomasõpradele. Organiseeritud oli lemmikute ala, kuhu oli kutsutud ka meid. Jagasime kõigile huvilistele infot meie tegemiste kohta, nii varjupaikade loomadest kui ka lemmikloomade õigest pidamisest. Samuti müüsimise heategevuslikke tooteid.

Juunikuus leidis aset ka Varjupaikade MTÜ suvepäev. Töötajad ja vabatahtlikud kogunesid Viljandimaal, et veeta koos üks tore päev. Kavas oli mitmeid huvitavaid ja harivaid tegevusi – külla tuli improstuudio, toimus loomateemaline viktoriin ning palju muud põnevat.

Suvepäeva tippsündmuseks osutus vaba lava, kus iga Varjupaikade MTÜ üksus oli ette valmistanud etteaste. Esitamisele tulid anekdoodid, laulud, tantsud – meie inimesed on väga andekad! Päev oli täis positiivseid emotsioone, naeru ja omavahel suhtlemist.

Juulikuus olime kutsutud Karjatse hobitalu, kus toimus Avatud Hobitalu Päev. Sündmus oli orienteeritud eelkõige lastele ning eesmärk oli rääkida neile sellest, kuidas peab loomadesse suhtuma, nendega suhtlema ja nende eest hoolitsema. Olime kohal ning viisime läbi töötoa teemal „Õnnelik lemmikloom“, kus rääkisime lastele sellest, mida saavad nad ise ära teha selleks, et nendega koos elavad lemmikloomad oleksid õnnelikud.

Juuli lõpus võtsime osa Harku valla Lemmikloomapäevast. Olime taas kohal oma telgiga, müüsimise heategevuslikke tooteid, jagasime infot lemmikloomade pidamisest ning tegime ettekande

kiibistamise, kiibi registreerimise ja steriliseerimise/kastreerimise olulisusest.

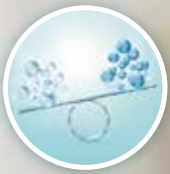
Augustis lõpetasime oma suvetegevused suurejoonelise Sillamäe kutsikavabrikust päästetud *chihuahua*'de

kokkutulekuga. Kutsusime kokku koeraomanikud koos oma lemmikutega selleks, et avaldada neile meie tänu. Päev osutus väga emotsionaalseks, oli nii rõõmu kui pisaraid. Tore oli näha, kui head näevad koerad nüüd välja ja kui hoolivad on nende omanikud. Päev oli sisustatud ka *chihuahua*'de-teemalise viktoriini, veterinaari loengu ning *chihuahua*'de mängutunniga.

Suvi on küll läbi, aga see ei tähenda, et ees ei oleks ootamas midagi huvitavat. Mõni plaan on juba tehtud ning tegemist jagub nii sügiseks, talveks kui kevadeks. Meie tegevustega saad tutvuda ka Varjupaikade MTÜ sotsiaalmeedia lehtedel Facebookis ja Instagramis. Ja kui soovid vabatahtlikuna kaasa lüüa, siis oled oodatud – meil on põnev!

Purina ONE® Bifensis® toetab silmanähtavalt sinu kassi tervist ja aitab tugevdada tema immuunsüsteemi

On teaduslikult tõestatud, et Purina ONE® Bifensis® tasakaalustab heade ja halbade bakterite hulka. See aitab kaitsta sinu kassi soolestiku mikrobiomi.

Tasakaalustatud bakterite hulk hoiab kõhutervise korras ja tugevdab immuunsüsteemi.

Kui kassi kõhutervis on korras, on ta silmanähtavalt rõõmsam.

*Silmanähtavalt terve
nii täna kui ka homme*

PÄRNUMAA OMAVALITSUSTE LIIT

Pärnumaa
Ettevõtlus-
inkubaatorPÄRNUMAA
ARENDUSKESKUS

Foto: Varjupaikade MTÜ

Varjupaikade MTÜ tunnustus- preemia laureaat on eeskujuks teistele

Anname igal aastal, 4. oktoobril, rahvusvahelise loomakaitsepäeva puhul üle Elmo nime kandva preemia. Elmo on söakuse preemia silmapaistvale ja loomasõbralikule ametiisikule või ametkonnale, kellelgi Varjupaikade MTÜ-l on olnud õnn viimase aasta jooksul koostööd teha. Sel korral pälvis aastapreemia Pärnumaa omavalitsuste liit.

2018. aastal esitasime Pärnu linna uude arengukavasse ettepaneku ehitada linna kaasaegne varjupaigahoone. Soovisime, et Pärnus oleks varjupaigahoone, kus eelkõige on hea olla loomadel ja ka töötajatele oleksid tagatud kaasaegsed töötingimused. Kolme aasta eest jõudiski Pärnumaa omavalitsuste liit uue maja ehitamise otsusele. Uus loomade varjupaiga hoone kerkis Pärnumaa kuue omavalitsuse ühisprojektina, milles osalesid Pärnu linn, Häädemees-

te vald, Lääneranna vald, Põhja-Pärnumaa vald, Saarde vald ja Tori vald.

Meil on tõeliselt hea meel, et Pärnumaa omavalitsused on jõudnud arusaamisele, et koduta loomade eest hoolitsemise teenus on oluline ja et teenust on mõistlik osutada ikka üheskoos, mitte igaühel eraldi. On hea tõdeda, et tuuled on pöördumas ja tegelikkuses võiks selline süsteem olla eeskujuks kõikidele kohalikele omavalitsustele üle Eesti. Omavalitsused võiksid jõuda selleni, et vähemalt igas maakonnas oleks väljaehitatud korralik loomade varjupaik koos vastava taristuga. Tahame tunnustada Pärnumaa omavalitsuste liitu loomasõbralikkuse ja hea koostöö eest.

Seni oleme Pärnus tegutsenud amortiseerunud soojakutes ja aedikutel. Ehitustöödega alustati 2022. aasta sügisel ja nüüdseks oleme juba uude hoonesse sisse kolunud.

Kas teadsid?

Elmo preemia sündis 2013. aastal.

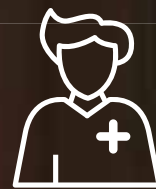
Preemiaks on Kristi Markovi šarž tunnustuse saajast. Preemia nimetus Elmo on tulnud sündmusest, mille käigus püüdsid Varjupaikade MTÜ Valga varjupaiga töötajad vana vangla territooriumilt kinni hooletusse jäetud koerakarja.

Elmo oli üks neist kahekümne neljast, kes paistis silma oma erakordse vapruse, kuid sõbraliku ja elurõõmsa suhtumisega kõigisse ja kõigesse.

Kas mängib "peitust" või kardab ?

Ilutulestik

Loomaarsti visiit

Reisimine

Külalised

LOE LÄHEMALT

Zylkene® AITAB LEEVENDADA ÄREVUST

Saadaval hästi varustatud loomakliinikust!

Varjupaikade MTÜ aastal 2023

Üheksa kuu jooksul aitasime

1 376

looma

VARJUPAIKADE MTÜ

Lisaks koertele ja kassidele aitasime veel papagoisid, merisigu, küülikuid, rotte, hiidtigusid, hamstreid ja kalu.

Lisaks aitasime **89** lemmiklooma Koduotsija programmi kaudu otse vanast kodust uude kodusse.

387

looma

aitasime tagasi koju

210 koera

174 kassi

3 pisilooma

Selleks kulus keskmiselt **1,4 päeva**.

989

loomale

otsisime uue kodu

184 koerale

788 kassile

17 pisiloomale

Selleks kulus keskmiselt **100 päeva**.

71

looma

andsime üle teistele organisatsioonidele

1 koera

69 kassi

1 küüliku

99 712

päeva veetsid uude kodusse läinud loomad meie varjupaikades. Sellest **12 474** päeva eest ehk **12,5%** tasusid kohalikud omavalitsused.

Kiibistasime

1 027

looma

Tegime

2 295

vaktsineerimist

Steriliseerisime/kastreerisime

623

looma

Sõitsime läbi

89 587

kilomeetrit

Käisime

2 267

väljakutsel

Varjupaika jõudis hukkununa

454

looma

Meie missioon

Aitame lemmikloomad koju tagasi, otsime omanikuta lemmikloomadele uued armastavad kodud ja juhime tähelepanu soovimatute lemmikloomade arvukusele.

www.varjupaik.ee

5+ koerad ootavad kodu

Foto: EVÜS

Kui kutsikad saavad varjupaikadest koju imekiiresti ja vahel on ühel kutsikal lausa mitu soovijat, siis 5-aastased ja vanemad koerad ootavad varjupaikades seda päris enda kodu ebaõiglaselt kaua. Just seetõttu viimegi iga aasta novembris läbi seniorkoertele pühendatud 5+ kampaaniat, et leida ka väärikas eas koertele armastavad kodud, mida nad nii väga väärivad!

Teinekord sobibki inimese elustiiliga kokku just vanem, rahulikum ja elukogenum koer. Vana koeraga koos asju rahulikult ette võtta on hingele hoopis toitvam, kui stressata noore, alles õppimisfaasis oleva kutsika ülevoolava energia, tema närimiste, lõhkumiste ja sõnakuulmatuse pärast. 5+ koerad tunnevad juba inimeste maailma, kuid on samal ajal endiselt õppimis- ja kohtanemisvõimelised. Suur aitäh kampaania toetajale Royal Caninile. Novembris saab iga üle viie aastane koer meie varjupaigast koju minnes kaasa kingituse Royal Caninilt.

Tõeliselt vahva koer Bruno on meie hoole all olnud juba aastast 2019 ja seniorkoerte kampaanias osaleb viiendat korda.

Kas teadsid?

Vanem koer on:

- küps ja väljakujunenud isiksus
- võimeline õppima
- parim kaaslane ja pereliige
- truu ja tänulik

Tere, minu uus sõber!

Olen Bruno ja tervitan Sind, minu tulevane sõber!

Ma tean, mida tähendab üksildus. Kui Sinagi tunned, et vajad sõpra, kes Sind toetab ja on Sulle heaks seltsiliseks, siis mina olen olemas!

Ma olen umbes 10-aastane koerapoiss. Elasin õnnelikult oma kodus, kuniks mu kallis inimene lahkus siit ilmast ja ma jäin täitsa üksinda. Onneks tõi minu inimese naaber mulle iga päev süüa ja lasi mind omapead välja jalutama.

Ohh, kuidas ma nautisin vabadust! Rändasin ühel ilusal päeval ringi ja sattusin äkki jõe äärde, kus puhkas palju inimesi. Hakkasin mõtlema, et äkki leian siit endale uue peremehe ja läksin ennast tutvustama. Imelik küll, aga kellelgi ei olnud eriti hea meel mind näha. Inimesed kutsusid kohale varjupaiga auto ja nii ma varjupaika sattusingi.

Sel kevadel sai mul neli aastat täis sellest hetkest, kui mind toodi varjupaika. Algul igatsesin vabadust, aga üsna kiiresti sain aru, et parem on elada varjupaigas, kus köht on alati täis ja minu eest hoolitsetakse, minuga tegeletakse.

Siiski unistan päris oma inimesest, kellega koos toredaid jalutuskäike ette võtta, mängida ja koos telekat vaadata. Ma olen sõbralik, oma parimates aastates koer. Akki just Sina, hea lugeja, oledki see inimene, kellega me võiksime sõpradeks saada? Palun tule minuga tutvuma Varjupaikade MTÜ Valga varjupaika.

Loodan ja ootan!

Sinu Bruno

Vanade loomade tervis ja heaolu

Loodus on loonud nii, et kahjuks elavad lemmikloomad inimestest vähem. Seega näeme me kahjuks pealt lemmikute vananemist, tihti kogeme seda isegi mitu korda oma elu jooksul. Aga kas me oskame arvestada vananeva looma vajadustega? Selle üle arutleb Marika Algpeos.

Inimese ja lemmiklooma vananemisprotsessid sarnanevad paljuski. Nii inimeste kui ka loomade ajus toimuvad füüsilised muutused, mis põhjustavad muutusi ka käitumises. Ja täpselt nagu eakad inimesed, vajavad ka eakad lemmikud rohkem tähelepanu ja hoolt.

Kas oled täheldanud, et sinu vana koer jääb keset tuba seisma, nagu ei saaks aru, kus ta on ja kuhu edasi lii-

kuda? Või hoopis on tal öö ja päev sassi läinud, ärkab öösel ja on rahutu, aga päeval rohkem magab? Või on ta hakanud häda tuppa tegema, isegi kohe pärast jalutuskäiku? Või ei tahagi enam eriti jalutada? Või ei tunne enam tuttavat inimest ära? Kõik need tundemärgid võivad viidata sellele, et eakas koer põeb kognitiivse düsfunktsiooni sündroomi, mis ongi seotud vananemisega.

Koerte puhul võib esineda ka sobimatut häälitsemist, loom võib muutuda kartlikuks või isegi agressiivselt käituda. Looma aktiivsus võib olla langenud, ta võib olla apaatne või uitab eesmärgitult ringi. Suuremal osal eakatest loomadest on ka kaasuvad haigused, näiteks osteoartriit, mida esineb just paljudel eakatel kassidel. Selle haigu-

se kõige tavapärasemad sümptomid on muutunud sotsiaalne suhtlemine, eesmärgitu tegevus ja liigne häälitsemine, eriti öösel. Sündroomi sümptomid ilmnevad tavaliselt alates 10. eluaastast, kuid üksikud sümptomid võivad esineda alates 8. eluaastast. Tõug või suurus ei mõjuta haiguse algamise vanust, kuid väikese ja keskmise suurusega tõuloomad on rohkem ohustatud, kuna nendel on reeglina kõrgem eeldatav eluiga.

Kahjuks jääb suurem osa juhtumitest diagnoosimata ja ravimata, kuigi tänapäeva veterinaarmeditsiin on varustatud vahenditega, mis aitaksid eakal loomal end paremini tunda ja olla aktiivsem. Tõsi, vanadust ei saa välja ravida, see on pöördumatu, kuid on võimalik tõsta looma elukvaliteeti.

Varjupaigast võetud loomale esimene visiit **visiiditasuta!**

*Teie lemmiku
tervise heaks!*

Ülejõe Loomakliinik
J. V. Jannseni 33, Pärnu
E-R 9-18 ja L 10-15
tel 443 3663 või 528 7465
www.vanaloomakliinik.ee

10 kg
+2 kg TASUTA
SPECIFIC EXTRA
KAMPAANIAKOTID

KASSITOIT
6+1 kg

Rikkaliku kalasisaldusega veterinaarne kvaliteettoit sinu lemmikule

www.specific.ee

AITA TASAKAALUSTADA OMA KOERA SOOLESTIKU MIKROBIOOMI, ET HOIDA TEMA TERVIST IGA PÄEV

Kuivatatud suhkrupeedi
viljaliha aitab tasakaalustada
soolestiku mikrobiomi.

Sisaldab 70% loomset
päritolu valku.

PURINA loomaarstide
ja toitumisspetsialistide
välja töötatud.

*Silmanähtavalt terve
nii täna kui ka homme*

